

OPEN RUIMTE EN LANDSCHAP

Landschap moet sterker doorwegen in vergunningen, en niet minder

Natuurpunt Oost-Brabant, Regionale Vereniging Natuur en Landschap, heeft sinds haar oprichting in 1971 het belang van het landschap en de landschappelijke kwaliteiten van de open ruimte benadrukt. Voor de mensen in een regio vormt het landschap een herkenningspunt. In Oost-Brabant is dat het Hageland en Haspengouw. Het landschap is de spiegel van een ontwikkeling en een open boek voor het begrijpen van een streek. Het landschap met haar ecologische eigenschappen bepaalt het globale kader waarbinnen de natuurgebieden ingebed zijn. Natuurgebieden staan niet los van de landschappelijke samenhang en omgeving. Ook cultuurhistorisch en voor de beleving is het landschap zeer belangrijk. Maar ondanks het Ruimtelijke Structuurplan Vlaanderen dat een hoogmis wijdt aan de landschappelijke en ruimtelijke kwaliteiten en het belang van de open ruimte, en ondanks de vele gemeentelijke structuurplannen die kiezen voor het behouden van de landschappelijke gaafheid, is de praktijk totaal anders.

Onverantwoorde agrarische bebouwing in de open ruimte

Het agrarisch gebied is meer en meer een vrijplaats voor allerhande agrarische bebouwing en bedrijfsvestigingen die niet steeds bedrijfseconomisch te motiveren zijn. Het gaat dikwijls om een vorm van projectontwikkeling, of noem het platte speculatie, voor de hervestiging in de open ruimte van een bestaand bedrijf. De nieuwe aansnijding is dan goedkope projectgrond waarop een bedrijfsgebouw geplaatst wordt, vaak nog gesubsidieerd vanuit het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds of mogelijk gemaakt via een bedrijfsverplaatsing in een ruilverkaveling. In de meeste gevallen komt dan de oude vestiging aan de rand van het dorp vrij voor verkaveling ten behoeve van woningbouw. Kassa, kassa onder het mom van hervestiging. Dit terwijl er jaarlijks in elke streek een reeks agrarische bedrijfsgebouwen vrij komen die als locatie voor noodzakelijke, nieuwe bedrijvenvestigingen zouden kunnen gebruikt worden.

*Vroente.
Foto Archief JR*

*De linde en kapel in Meldert.
Foto Rik Convents*

AP meer dan ooit bedreigd!

Hokus pokus vergunningen geschorst in beroep

In onze regio hebben we met de beroepsprocedure rond de stal van Meldert geschiedenis geschreven. Alle beroepsinstanties zijn ons gevolgd. De bestemming landschappelijk waardevol agrarisch gebied moet zeer zwaar doorwegen bij de vergunningverlening. De vestiging van een nieuwe grootschalige stal in het historische landschap van de linde van Meldert kon zo voorkomen worden.

In een recent geval weigerde de gemeente Bierbeek op grond van een negatief advies van de stedenbouwkundige ambtenaar een nieuwe, derde vestiging van eenzelfde landbouwvennootschap. En dit op basis van het gemeentelijk structuurplan en de bestemming landschappelijk waardevol agrarisch gebied. In beroep verleende de Bestendige Deputatie (als collegiaal beslissingscollege) ondanks negatief advies van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar toch de vergunning. En dit op een betwistbare juridische basis. Onbegrijpelijk. De Bestendige Deputatie als beroepsinstantie gedraagt zich maar al te dikwijls als de zwarte hocus pocusdoos van een vergunningenfabriek. Het is een oud zeer uit het recente verleden (ook bij vorige legislatuur): gedeputeerden adverteerden publiek voor de beroepsmogelijkheid met de mededeling dat in 1 kans op 2 de vergunning zou ingewilligd worden. De vergunningenpolitiek van de Deputatie draagt dus vaak bij aan de ondermijning van een goed ruimtelijk beleid, gaat lijnrecht in tegen de zo bepleite betonstop van het landschap en staat meestal ook haaks op alles wat integraal waterbeheer betreft.

Antwoord van de Vlaamse overheid: versoepeling van de vergunningenregels!

Stallen bouwen in landschappelijk waardevol agrarisch gebied ligt gevoelig. Bij betwisting zijn rechtbanken doorgaans streng, met een vernietiging van de vergunning tot gevolg. En wat denk je dan? Eindelijk wordt er met het landschap rekening gehouden. Dat lijkt ook zo bij de optie voor een mogelijke betonstop en de nieuwe beleidsnota Ruimte waarin terug hoogdravende verklaringen over het belang van de open ruimte en de versterking van het stedelijk gebied te vinden zijn. Dit alles om Vlaanderen in de toekomst leefbaar te houden. Helaas, we vergissen ons. De Vlaamse regering wil de regels voor landschappelijk waardevol agrarisch gebied versoepelen omwille van de vele uitspraken van rechters tegen de lichtzinnige vergunningen door overheden verleend.

Natuurpunt vindt die versoepeling ongepast. Landschappen takelen snel af en verdienen net een betere bescherming. Daarom pleiten we voor een meer doordacht locatiebeleid voor nieuwe boerderijen of stallen. Per jaar zetten 1000 landbouwers hun activiteiten stop. Hier zijn dus kansen voor hervestiging zonder nieuwe aansnijding van de open ruimte.

